

**GELENEKSELLİK VE
MODERNİTE ARASINDA KADIN
KİMLİĞİ (KARS ÖRNEĞİ)**

Vedat BAKIR

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

*Bu Kitap, Prof. Dr. Emine ÖZTÜRK'ün danışmanlığında yürütülen Vedat BAKIR'a ait "Geleneksellik ve Modernite Arasında Kadın Kimliği (Kars Örneği)" adlı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

ISBN 978-625-375-369-6
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN

Kitap Adı Geleneksellik ve Modernite Arasında Kadın Kimliği (Kars Örneği)
Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Emine ÖZTÜRK
ORCID iD: 0000-0003-2127-743

Yazar Vedat BAKIR
Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Bisac Code REL102000

DOI 10.37609/akya.3542

Kütüphane Kimlik Kartı
Bakır, Vedat.

Geleneksellik ve Modernite Arasında Kadın Kimliği (Kars Örneği) / Vedat Bakır; ed.
Emine Öztürk.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

105 s. : şekil, tablo. ; 135x210 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253753696

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bu çalışma, geleneksel kültürde Kars ilindeki kadın kimliğinin oluşumunda geçirdiği gelişimleri ve aşamaları incelemeyi hedefleyip Kars ilinde kadın dindarlığın boyutları ve içeriğini tespit amacıyla yapılmıştır. Bu tezi seçmemde geleneksel kültürde kadın kimliğinin göz ardı edilmesi etkili olmuştur.

Hazırlamış olduğumuz bu tezde din anlayışının kadın kimliği oluşumundaki etkileri genel hatlarıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ve araştırmanın başında belirtilen hipotezler, yapılan anket çalışması sonucunda genel hatlarıyla doğrulanmıştır.

Tezimin hazırlanması aşamasında bana özverisi ve manevi desteği ile hiç yalnız bırakmayan eşime, bilgi ve tecrübelerinden yaralandığım kıymetli hocam Prof. Dr. Emine ÖZTÜRK'e sonsuz şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
Araştırmanın Konusu	2
Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
Araştırmanın Modeli	2
Araştırmanın Yöntemi.....	3
Araştırmanın Temel ve Alt Hipotezleri	7
BÖLÜM I	
KADIN KİMLİĞİNİN OLUŞUMU	9
1.1.Kimlik	9
1.2.Kadın Kimliği	15
BÖLÜM II	
ATAERKİL YAPI VE KADIN KİMLİĞİ	17
2.1.Türkiye de Ataerkil Yapı ve Kadın Kimliği	19
2.2.Din ve Ataerkil Söylem.....	19
2.3.İslam Tarihinde Kadının Sosyal Statüsüne Genel Bir Bakış.....	22
2.4.Tanzimat Sonrası Osmanlı Toplumunda Kadın	24
BÖLÜM III	
CUMHURİYET TÜRKİYE’İNDE KADIN	31
3.1.Geleneksel Kültürde Kadına İlişkin Kodlamalar	47

- İçindekiler

BÖLÜM IV

UYGULAMALI ARAŞTIRMA55

4.1. Araştırmanın Bulguları.....55

4.1.1. Örneklemin Demografik Yapısına İlişkin Bulgular.....55

4.1.2. Örneklemin Dini Yaşamına İlişkin Bulgular59

4.2. Bulguların Geleneksel Kültürde Kadına İlişkin Kodlamaların Kars'taki Kadınların Yaşamına Yansımaları Çerçevesinde Deđerlendirilmesi ve Sonuç.....85

KAYNAKA97

ÖZGEÇMİŐ99

KAYNAKÇA

- Atatürk'ün 1925 İnebolu Gezisindeki Konuşması, <https://www.atam.gov.tr/aturkun-soylev-ve-demecleri/ineboluda-bir-konusma>, Erişim Tarihi: 13.12. 2023.
- Bilgiseven, Amiran K., **Sosyal İlimler Metodolojisi**, İstanbul 1989.
- Demir Sarı, **Geleneksel Halk Dindarlığı Ve Kadın Kimliğinin Oluşumu(Samsun Örneği)**,https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/680604/yokAcikBilim_10110829.pdf?sequence=-1&isAllowed=y, Erişim Tarihi: 13.12.2023.
- Demren, Çağdaş **Erkeklik, Ataerkil ve İktidar İlişkileri**, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 2003.
- Deniz Kandiyoti, **Cariyeler, Bacılar, Yurttaşlar**, İstanbul, Metis Yayınları, 1996.
- Dermen, **Erkeklik, Ataerkil ve İktidar İlişkileri**, https://huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/SayfaDosya/erkeklik_ataerklik.pdf, Erişim Tarihi: 13.12.2023.
- Domaniç, Hayri, **Yaratılıştan Bu Yana Kadın Haklarının Gelişimi ve Sorunları**, İstanbul, 2007,
- Ersan ERSOY, “**Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın ve Erkek Kimliği (Malatya Örneği)**”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 2, 2009. Elazığ.
- Farhad Kazemî, **Toplumsal Cinsiyet, İslam Ve Politika**,Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,2004,Cilt 53, Sayı 1.
- Gelgeç Bakacak, Ayça, **Cumhuriyet Dönemi Kadın İmgesi Üzerine Bir Değerlendirme**, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi S 44, Güz 2009.
- Gelgeç Bakacak, **Cumhuriyet Dönemi Kadın İmgesi Üzerine Bir Değerlendirme**, s. 627-638
- Gökçimen, Semra, **Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi**, Yaşam Dergisi,Sayı: 10,Aralık 2008, Ankara.
- Gülen Özdemir,**Türk Kadınının Toplumsal Konumunun Gelişim Süreci**, Sosyal Bilimler Metinleri, Tekirdağ,2009,.
- Hülya Argunşah, **Bir Cumhuriyet Kadını Şükûfe Nihal**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2002.
- İkdam Gazetesi, 1 Eylül 1925, <https://aturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ikdam-gazetesi/>, Erişim Tarihi: 13.12.2023.

- Geleneksellik ve Modernite Arasında Kadın Kimliği (Kars Örneği)

Kent Gazetesi, Kilis, Sayı:9810, <https://tr.search.yahoo.com/search?fr=mcafee&type=E210TR714G0&p=Kent+Gazetesi%2C+Kilis%2C+Say%C4%B1%3A9810>, Erişim Tarihi: 13.12.2023.

Kırkpınar, Leyla; **Türkiye’de Toplumsal Değişme ve Kadın**, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara, 2001.

Metin, Abdullah; **Kimliğin Toplumsal İnşası ve Geleneksel Kadın Kimliğinin Aktarımı**, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.

Özçatal, Elif Özlem, **Ataerkillik, Toplumsal Cinsiyet ve Kadının Çalışma Yaşamına Katılımı**, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/382051>, Erişim Tarihi: 13.12.2023.

Özçatal, Elif Özlem; **Ataerkillik, Toplumsal Cinsiyet Ve Kadının Çalışma Yaşamına Katılımı**, Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Çankırı,2011-2.

Öztürk, Emine, **Feminist Teori ve Tarihsel Süreçte Türk Kadını**, Gece Kitaplığı Yayınları, 2017.

Öztürk, Emine; **Feminist Teori ve Tarihsel Süreçte Türk Kadını**, Rağbet Yayınları,İstanbul,2011.

Sefa Demir Sarı, **Geleneksel Halk Dindarlığı Ve Kadın Kimliğinin Oluşumu (Samsun Örneği)**,Samsun,2015.

Şimşek, Sefa; **Günümüzün Kimlik Sorunu ve Bu Sorunun Yaşandığı Temel Çatışma Eksenleri**, Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 3, 2002.

Timisi, Nilüfer, “**Tarih Çözümlemesi İçinde Sözlü Tarih ve Feminist Sözlü Tarih**”,*20.Yüzyılın Sonunda Kadınlar ve Gelecek*, İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi Yayınları, Ank., Kasım/1998.

Türkdoğan, Orhan; **Bilimsel Değerlendirme ve Araştırma Metodolojisi**, İstanbul, 1989.

Vahap, Sağ, **Tarihsel Süreç İçinde Türk Kadını ve Atatürk**, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 2, Sayı:1.

Vakit Gazetesi, 30 Mart 1923. <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/vakit-kurun-gazetesi/>, Erişim Tarihi: 13.12.2023.

Yılmaz, Ahmet; **Osmanlı’dan Cumhuriyet’e: Kadın Kimliğinin Biçimlendirilmesi**, ÇTTAD, IX/20-21, (2010/Bahar-Güz).

Yoğurtçugil, K., **Örnekleme-Yöntemler ve Uygulama**, İstanbul, 1976.

Zerzan, John; **Ataerkillik, Uygarlık Ve Toplumsal Cinsiyetin Kökenleri**, <https://www.scribd.com/document/46590311/Ataerkillik-Uygurlik-ve-Toplumsal-Cinsiyetin-Kokenleri>, Erişim Tarihi: 13.12.2023.